

Örebro stadsarkiv

Arkivförteckning

Örebro stad. Folkskolestyrelsens
barnavårdsnämnd.

Örebro stad. Folkskolestyrelsens barnavårdsnämnd (ÖS:024)

Verksamhetstid 1906 - 1925

I början av 1900-talet var samhällets barnavårdande uppgifter fördelade på tre instanser:

- 1 Fattigvårdsstyrelsen
- 2 Hälsovårdsnämnden
- 3 Folkskolestyrelsen

Fattigvårdsstyrelsen (FVS)

Det ålåg FVS att lämna nödtorftig fattigvård åt minderåriga barn, att se till att hem som mottagit barn till försörjning fullgjorde sina skyldigheter samt att bekosta kläder och underhåll åt fattiga barn. Omhändertagna barn placerade antingen i enskilda hem eller på barnhem. Det förekom även att barn intogs på Fattigvårdsstyrelsens Arbets-och försörjningsanstalt, där man inrättat en särskild barnavdelning. I och med lagen om Särskilda Barnavårdsnämndens inrättande i Stads-och landskommuner från 1 januari 1926 så överfördes FVS barnavårdande uppgifter till den nyinrättade Barnavårdsnämnden.

Hälsovårdsnämnden (HVN)

Genom lagen av den 6 juni 1902, stadgades att HVN från 1 januari 1903 skulle fungera som "fosterbarnsnämnd". Det ålåg HVN att tillse att fosterbarnsvården för barn under sju år utövades av personer och på ställen som var lämpliga samt att övervaka fosterbarnets behandling. Detta gällde för barn vilka mot ersättning fostrades hos andra än föräldrarna; styvföräldrar, far- eller morföräldrar eller förmyndare. För detta ändamål anställdes en fosterbarnsinspektris som skulle ha tillsynen över alla anmälda fosterbarn. Denna inspektris var även föreståndarinna för en mödraupplysning samt handlade verksamhet för späda barn - Sällskapet Mjölkdroppen.

Folkskolestyrelsen (FSS)

I lagen den 13 juni 1902 om uppfostran åt vanartade barn och i sedligt avseende försummade barn, förskrevs att i varje skoldistrikt skulle inrättas en Barnavårdsnämnd för ärenden enligt vanartslagen.

Folkskolestyrelsens Barnavårdsnämnd (BVN)

Som Barnavårdsnämnd skulle Skolestyrelsen fungera med kyrkoherden som självskrivna ledamot samt fyra ledamöter ur Skolestyrelsen. Den 14 juni 1917 kom en ny barnavårdslag om barn födda utom äktenskapet, barn i äktenskapet och adoption. Barnavårdsnämnden delades upp i två avdelningar A och B. A-avdelningens uppgifter var att förhindra vanart och försummelse. Barn kunde tagas från hemmet, när så ansågs nödvändigt. Vanartade barn togs in på Landstingets skyddshem Åkerby i Nora. I sedligt hänseende försummade barn placerades i lämpliga hem eller på barnhem. Övriga uppgifter som ålåg A-avdelningen var yttrande till domstol i ärenden rörande minderåriga "förbrytare" samt i vårdnade och adoptionsfrågor. B-avdelningen sysslade i första hand med barnavårdsmannaskapsfrågor för barn utom och inom äktenskapet samt adoptionsfrågor. Från början försökte BVN att bygga upp verksamheten genom frivillighet, men detta system fungerade ej och den 14 mars 1919 anställde nämnden sin första barnavårdsman, Oscar Berg, som förutom sina egna ärenden skulle bistå de frivilliga barnavårdsmännen samt föra statistik över verksamheten. Den 16 juni samma år anställdes Oscar Berg som nämndens sekreterare. Allt eftersom verksamheten växte anställdes ytterligare två barnavårdsmän. År 1921 anställdes A G Lunquist samtidigt som Oscar Berg fick den nyinrättade tjänsten som barnavårdskamrer och år 1923 anställdes Fru Ruth Morén.

Genom lagen om Samhällets Barnavård den 6 juni 1925 lades samhällets ansvar för barnen hos en enda instans. En Barnavårdsnämnd tillsattes av Örebro stad den 6 juni 1925 och därmed upphörde Folkskolestyrelsens Barnavårdsnämnd.

Omförtecknat 1999/2000 Marie Esplund-Lynn

Örebro stad. Folkskolestyrelsens barnavårdsnämnd (ÖS:024)

Historik skriven av Astrid von Eiern november 1978

Örebro stad. Folkskolestyrelsens barnavårdsnämnd (ÖS:024)

- A**   **Protokoll**
  - A1   Protokoll med bilagor

  - B**   **Utgående handlingar**
  - B1   Utgående handlingar

  - C**   **Diarier**
  - C1   Diarium

  - D**   **Register och liggare**
  - D1   Förteckning över barnavårdsmannaskap
  - D2   Register över barnavårdsmäns förordnanden
  - D3   Längder över vanartade eller försummade barn
  - D4   Övriga register och liggare

  - E**   **Inkomna handlingar**
  - E1   B-avdelningens korrespondens

  - F**   **Ämnesordnade handlingar**
  - F1   Barnavårdsmannaskapsakter
  - F2   Övriga ämnesordnade handlingar

  - G**   **Räkenskaper**
  - G1   Räkenskaper
-

Serierubrik		Seriesignum
Protokoll med bilagor		A1
Serieanmärkning		
Serien inbunden.		
1918 delas nämnden upp i två avdelningar A resp B. Se historiken.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1906-1911	Protokoll 13 januari 1906 - 15 december 1911
2	1909-1910	Bilagor till A1:1
3	1911	Bilagor till A1:1
4	1912-1918	Protokoll 22 januari 1912 - 4 mars 1918
5	1912-1914	Bilagor till A1:4
6	1915-1916	Bilagor till A1:4
7	1917	Bilagor till A1:4
8	1918-1924	A-avdelningens protokoll 14 mars 1918 - 2 maj 1924
9	1918	Bilagor till A1:8
10	1919-1920	Bilagor till A1:8
11	1921-1922	Bilagor till A1:8
12	1923-1924	Bilagor till A1:8
13	1924-1926	A-avdelningens protokoll 9 maj 1924 - 23 januari 1926
14	1925	Bilagor till A1:13
15	1919-1920	B-avdelningens protokoll med bilagor 9 septemeber 1919 - 27 december 1920
16	1921	B-avdelningens protokoll med bilagor
17	1922	B-avdelningens protokoll med bilagor
18	1923	B-avdelningens protokoll med bilagor

Serierubrik		Seriesignum
Protokoll med bilagor		A1
Volymnummer	Tid	Anmärkning
19	1924	B-avdelningens protokoll med bilagor
20	1925	B-avdelningens protokoll med bilagor

Serierubrik		Seriesignum
Utgående handlingar		B1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1918-1925	<p>- Statistik över ärenden och sammandrag 1918 - 1925. - Års-och verksamhetsberättelser, koncept 1920, B-avdelningens verksamhetsberättelser 1920 - 1925.</p> <p>Häri även C1 Diarium</p>

Serierubrik		Seriesignum
Diarium		C1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1922-1923	Häfte. - Ankommande post till Barnavårdsmanen. Ingår i B1:1.
-	1924-1925	Inbunden. - Ankommande post till nämnden 1 januari 1924 - 20 april 1925. Ingår i B1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Förteckning över barnavårdsmannaskap		D1
Serieanmärkning		
<p>SEKRETESS Serien i arkivkartong.</p> <p>Anger barn med behov av barnavårdsman, födda utom eller inom äktenskapet samt deras biologiska föräldrar. Serien fortsätter i Örebro stad. Barnavårdsnämnden, serie D2, från inskrivningsår 1925. Tiden anger liggarnas årsumfattning. Anmärkningen anger inskrivningsår, ej födelsedatum, samt aktnummer för respektive år. Se AKT. Hänvisar till akterna i serie F1 samt för barn aktuella efter 1925 i Örebro stad. Barnavårdsnämnden, serie F1b.</p>		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1918-1938	- Aktnummer 1 - 200 , 1918. - Aktnummer 201 - 356, 1919.
2	1920-1939	- Aktnummer 1 - 204, 1920. - Aktnummer 1 - 176, 1921.
3	1922-1941	- Aktnummer 1 - 143, 1922. - Aktnummer 1 - 141, 1923.
4	1924-1943	- Aktnummer 1 - 112, 1924.

Serierubrik		Seriesignum
Register över barnavårdsmäns förordnanden		D2
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong		
Anger barn, födelsetid, vistelseort, föräldrar och avtalsbelopp.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1918-1925	Förteckning över frivilliga barnavårdsmäns förordnanden och entlediganden. Se Örebro stad. Barnavårdsnämnden D7:1
1	1921-1925	Barnavårdsman A G Lundqvists förordnanden och entlediganden.

Serierubrik		Seriesignum
Längder över vanartade eller försummade barn		D3
Serieanmärkning		
Serien inbunden.		
Anger barnens namn, födelsetid, föräldars (målsman, fosterförälders) namn, yrke och bostad samt åtgärder t ex varningar, placering i fosterhem eller skyddshem.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1902-1919	
2	1919-1925	

Serierubrik		Seriesignum
Övriga register och liggare		D4
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1908-1921	Register över liggarakter. Se Örebro stad. Barnavårdsnämnden D1:1
-	1921	Förteckning över försummliga familjeförsörjare som blivit anmälda till Systembolaget. Se Örebro stad. Barnavårdsnämnden D7:2

Serierubrik		Seriesignum
B-avdelningens korrespondens		E1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong. Ordnade alfabetiskt efter avsändare.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1918-1920	Med register
2	1920-1921	
3	1922	
4	1923	
5	1924-1925	

Serierubrik		Seriesignum
Barnavårdsmannaskapsakter		F1
Serieanmärkning		
<p>Serien i arkivkartong.</p> <p>B-avdelningens akter. Tiden anger inskrivningsdatum. I anmärkningen anges aktnummer. Akterna innehåller faderskaps erkännanden och/eller underhållsavtal.</p> <p>Se även serie D1 Förteckning över Barnavårdsmannaskap samt Örebro stad. Barnavårdsnämndens serie F1b, Barnavårdsmannaskapsakter.</p> <p>Se Akt.</p>		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1918	1-3, 6, 8-10, 13, 15, 18, 22-23, 27, 31, 33, 35-36, 42, 44-45, 50-51, 54, 58, 62, 66-67, 72, 75, 77, 89, 91, 94-95, 100-101, 103, 107, 109-114, 117-118, 120-122, 127, 129-131, 134-135, 138, 140-143, 147-148, 150-153, 160, 162, 170.
2	1919	173-174, 176, 181, 185, 187-189, 201, 205, 207, 213-214, 218, 221, 226, 228, 231, 237-238, 240, 246, 256.257, 259, 261-265, 267, 270, 272, 274, 280-281, 287-288, 294-300, 313, 315, 317, 320, 323, 339-340, 342-343, 346, 348-349, 353-354.
3	1920	1, 3, 6, 18, 20, 22, 27, 31B, 32, 34, 36, 38, 41, 43, 45, 48-50, 56, 59-61, 75-76, 79, 83, 88, 93-94, 104, 106-108, 110-111, 114-115, 117, 121, 126, 130-131, 135, 138, 142-143, 151, 153, 156, 166, 168-169, 175, 177, 181, 184, 187-189, 191, 193, 197, 200, 203.
4	1921	1, 3, 6, 10, 15, 20, 24-27, 32, 39, 41, 43, 47, 50, 52, 54, 58-60, 62, 67-69, 71, 74-75, 80-82, 86-87, 89-92, 97, 103-104, 108-112, 114, 120, 122-123, 125-126, 128-130, 133, 137, 140.
5	1921	143, 145, 148, 150, 156-157, 160-163, 165, 167-168, 172, 174-176, 289.
6	1922	1-4, 6, 13, 16, 18, 20, 23-24, 26, 28, 30, 33, 37, 40-43, 46-47, 50, 52-53, 55, 58, 66-69, 71, 73, 77, 79, 81, 85, 87, 89, 91-97.
7	1922	103-104, 109, 111, 113, 115-116, 118-121, 129, 137, 139-141, 143.
8	1923	1, 5, 8, 10, 12, 14-15, 19, 21, 24, 28, 30-32, 35, 45-46, 51-53, 63-64, 70-72, 80-82, 87-88, 94-95, 97, 99, 109-110, 113, 116, 124-125, 129, 131, 140-141.

Serierubrik		Seriesignum
Volymnummer	Tid	Anmärkning
9	1915-1925	<p>År 1924: 8, 10, 12, 14, 20-22, 26, 31, 33-35, 38, 49, 51-56, 58, 61, 69, 83, 90, 101, 103, 108.</p> <p>Akter som saknar nummer, A-Ö 1915-1925.</p>

Serierubrik		Seriesignum
Övriga ämnesordnade handlingar		F2
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1920-1925	<ul style="list-style-type: none"> -Utredning angående barnavårdsnämndens expeditionsorganisation 1920. -Förmyndareskapsprotokoll (protokoll från Tingsrätten angående entledigande av förmyndareskap) gäller även föräldrar vars barn omhändertas, A-Z, 1920-1925 -Förteckning över familjeförsörjare som blivit anmälda till systembolaget med anledning av försummad försörjningsplikt, 1921. Se även Örebro stad. Barnavårdsnämnden D7:2 -Fru Ruth Moréns ansökningshandlingar till tjänsten som ordinarie barnavårdsman, 1922 -Rapporter och instruktion för fast anställd barnavårdsman, Ruth Morén, 1923-1925 -Handräckningsärenden A-P, 1924-1925

Serierubrik		Seriesignum
Räkenskaper		G1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1923-1925	Kassabok för underhållsbidrag. Se Örebro stad. Barnavårdsnämnden G2B:1
1	1906-1923	- Utgifts-och inkomstförslag 1906 - 1911. - B-avdelningens huvudbok 1921 - 1922. - B-avdelningens kassabok för underhållsbidrag 1921 - 4 maj 1923. - B-avdelningens kassabok 1 maj 1923 - 30 september 1924. - Inventarielista, Barnavårdsnämndens expedition 1923.
2	1923-1925	Storformat. B-avdelningens kassabok.